

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU

Član 1.

U Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, br. 55/13, 101/17, 27/18 – dr. zakon i 6/20), u članu 36. stav 4. posle reči: „odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika,“, dodaju se reči: „nacionalnu pripadnost (izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno), individualni obrazovni plan,“.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„U postupku upisa učenika u škole za koje je propisano polaganje prijemnog ispita kojim se proveravaju izuzetne sklonosti i sposobnosti, srednje škole u kojima se polažu prijemni ispiti dostavljaju Ministarstvu sledeće podatke: ime i prezime učenika, ime jednog roditelja odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, osnovna škola u kojoj je učenik završio osmi razred, odnosno osnovna škola koju pohađa učenik koji nije završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ako upisuje srednju muzičku ili srednju baletsku školu i upravni okrug kome ta škola pripada, vrsta prijemnog ispita koji je učenik položio, broj bodova na prijemnom ispitu (zbirno i pojedinačno, ukoliko se prijemni ispit sastoji iz više delova), jezik na kome je kandidat položio prijemni ispit (jezik na kome je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ili drugi jezik).”

Dosadašnji st. 5-8. postaju st. 6-9.

Dosadašnji stav 5. koji postaje stav 6. menja se i glasi:

„Učenici mogu da izvrše uvid u bazu iz člana 36b stav 2. putem portala posvećenog upisu u srednju školu, čiji sadržaj ažurira Ministarstvo, unosom svoje identifikacione šifre.”

Posle stava 9. dodaje se stav 10. koji glasi:

„Podaci iz st. 4. i 5. prikupljaju se iz evidencija koje osnovna škola vodi u skladu sa Zakonom i ovim zakonom. Srednja škola prikuplja rezultate prijemnog ispita u skladu sa podzakonskim aktom kojim se uređuje postupak upisa u srednju školu.”

Član 2.

Posle člana 36a dodaje se član 36b, koji glasi:

„Član 36b

Obrada podataka iz člana 36. st. 4. i 5. vrši se u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje, odnosno za svrhu sprovođenja završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja, sprovođenja prijemnog ispita za proveru izuzetnih sklonosti i sposobnosti i postupka upisa učenika u srednju školu i unosa potrebnih podataka u odgovarajuće registre u okviru Jedininstvenog informacionog sistema prosvete, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti.

Obrada podataka vrši se elektronski, u okviru baze podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Ministarstvo.

Bliže uslove i način održavanja i administriranja baze podataka iz stava 2. ovog člana, zatim obrade, unosa i ažuriranja podataka koji se u bazu podataka unose, propisuje ministar.

Prilikom obrade podataka rukovalac je u obavezi da poštuje pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti.

Podaci koji su predmet obrade čuvaju se pet godina.”

Član 3.

U članu 39. stav 3. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako škola ne može da organizuje nastavu stranog jezika zbog nedovoljnog broja učenika, škola može da organizuje kombinovanu grupu na nivou dva ili više različitih razreda koja ima najmanje 15 učenika, odnosno kombinovanu grupu na nivou dva ili više različitih razreda koja ima najmanje 12 učenika u odeljenjima za učenike sa posebnim sposobnostima za filološke nauke, uz saglasnost ministra.”.

Član 4.

U članu 70. dodaju se st. 9-11. koji glase:

„U postupku polaganja ispita kojim se završava određeni nivo, odnosno vrsta obrazovanja (opšta matura, stručna i umetnička matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja), škola dostavlja Ministarstvu sledeće podatke: lični podaci o učeniku iz st. 2. i 3. ovog člana, upravni okrug kome pripada škola koju je učenik završio, smer gimnazije, odnosno obrazovni profil koji je učenik završio, maternji jezik, jezik na kome je završio srednje obrazovanje i vaspitanje, individualni obrazovni plan, ocene učenika za svaki završen razred (prosek ocena, pojedinačne ocene i broj bodova za svaki završeni razred), broj bodova na ispitu (zbirno i pojedinačno po ispitu), ukupan broj bodova iz srednjeg obrazovanja i vaspitanja, da li je učenik dobitnik Vukove nagrade, osvojene nagrade na takmičenjima (zbirno i pojedinačno po svakom takmičenju).

Podatke iz stava 9. ovog člana škola dostavlja Ministarstvu počev od školske godine od koje će se u školi polagati završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, stručna, umetnička i opšta matura.

Podaci iz stava 9. ovog člana prikupljaju se iz evidencija koje srednja škola vodi u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.”

Član 5.

Posle člana 70. dodaje se član 70a koji glasi:

„Član 70a

Obrada podataka iz člana 70. stav 9. ovog zakona vrši se u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje, odnosno za svrhu sprovođenja državne mature i postupka upisa učenika u visokoškolske ustanove i unosa potrebnih podataka u odgovarajuće registre u okviru Jedininstvenog informacionog sistema prosvete, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti.

Obrada podataka vrši se elektronski, u okviru baze podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Ministarstvo.

Bliže uslove i način održavanja i administriranja baze podataka iz stava 2. ovog člana, zatim obrade, unosa i ažuriranja podataka koji se u bazu podataka unose, propisuje ministar.

Prilikom obrade podataka rukovalac je u obavezi da poštuje pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti.

Podaci koji su predmet obrade čuvaju se pet godina.”

Član 6.

Član 8. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 6/20) briše se.

Član 7.

„Zaključno sa školskom 2021/2022. godinom u školi se polaže završni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju, u skladu sa zakonom.

Zaključno sa školskom 2022/2023. godinom u školi se polaže maturski ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, u skladu sa zakonom.

Počev od školske 2022/2023. godine u školi se polaže završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa zakonom.

Počev od školske 2023/2024. godine u školi se polažu stručna, umetnička i opšta matura, u skladu sa zakonom.”

Član 8.

Podzakonski akti iz čl. 2. i 5. ovog zakona (novi član 36b stav 3. i član 70a stav 3.) doneće se u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 9.**Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju sadržan je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju (u daljem tekstu: Zakon), koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, odnosno 24. januara 2020. godine, doprineo je unapređivanju primene pojedinih zakonskih rešenja u cilju obezbeđivanja i unapređivanja kvaliteta, dostupnosti i pravednosti srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju trebalo bi da bude usvojen na Vladi i u Skupštini RS najkasnije do aprila ove godine, po redovnoj proceduri.

Ovim izmenama trebalo bi da budu obuhvaćene odredbe koje se odnose na rokove polaganja završnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju, maturalnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, završnog ispita srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i stručne, umetničke i opšte mature (izmene koje se odnose na odredbe samostalnog člana 8. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 6/20)).

Uz odredbe o polaganju mature i završnog ispita, određene izmene neophodne su u članovima Zakona o srednjem obrazovanju kojima su propisane evidencije koje vodi srednja škola i podaci koji su deo tih evidencija, kao i odredbe kojima je propisano koje podatke dostavlja osnovna škola prilikom upisa učenika u srednju školu. Izmene su potrebne u svrhu usklađivanja Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju sa odredbama ZOSOV-a kojima su propisani registri i podaci koje vode ustanove iz oblasti obrazovanja, a u skladu sa uvođenjem portala Moja srednja škola.

U Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju treba uvesti normu koja propisuje i mogućnost realizacije nastave stranih jezika u kombinovanim grupama u kojoj su učenici iz različitih razreda kao i učenici koji stižu obrazovanje na različitim jezicima. Na ovaj način bi se, u izuzetnim slučajevima, stekla zakonska mogućnost da se formira grupa za strani jezik i kada je broj učenika mali. Predložena izmena je u skladu sa metodičkim principima nastave stranih jezika.

Takođe, izvršiće se usklađivanje sa članom 177. stav 1. tačka 2) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 – dr. zakon, 10/19 i 6/20) kojim su propisani podaci o evidencijama koje se unose u registre.

Podatak o nacionalnoj pripadnosti, osnovne škole dostavljaju Ministarstvu u postupku upisa učenika u srednju školu, u slučaju kada pojedine grupe ili lica ostvaruju upis u srednju školu pod povoljnijim uslovima radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja, u skladu sa članom 36a Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Podatak o individualnom obrazovnom planu osnovne škole dostavljaju Ministarstvu u postupku upisa učenika u srednju školu, kako bi se omogućio upis u srednju školu i nastavak školovanja tim učenicima u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima. Podatke o položenom prijemnom ispitu za upis

u škole za koje je propisan položen prijemni ispit za proveru izuzetnih sklonosti i sposobnosti Ministarstvu dostavljaju srednje škole u kojima se polažu prijemni ispiti.

Takođe, izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju vrši se usklađivanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona izvršena je izmena u članu 36. stav 4. Zakona na taj način što se posle reči: „odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika,“, dodaju reči: „nacionalnu pripadnost (izjašnjavanje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno), individualni obrazovni plan,“. U novom stavu 5. propisuje se da u postupku upisa učenika u škole za koje je propisano polaganje prijemnog ispita kojim se proveravaju izuzetne sklonosti i sposobnosti, srednje škole u kojima se polažu prijemni ispiti dostavljaju Ministarstvu sledeće podatke: ime i prezime učenika, ime jednog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, osnovna škola u kojoj je učenik završio osmi razred odnosno osnovna škola koju pohađa učenik koji nije završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ako upisuje srednju muzičku ili srednju baletsku školu i upravni okrug kome ta škola pripada, vrsta prijemnog ispita koji je učenik položio, broj bodova na prijemnom ispitu (zbirno i pojedinačno, ukoliko se prijemni ispit sastoji iz više delova), jezik na kome je kandidat položio prijemni ispit (jezik na kome je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ili drugi jezik).

Dosadašnji stav 5. koji postaje stav 6. menja se tako što se propisuje da učenici mogu da izvrše uvid u bazu iz člana 36b stav 2. putem portala posvećenog upisu u srednju školu, čiji sadržaj ažurira Ministarstvo, unosom svoje identifikacione šifre. Takođe, posle stava 9. dodaje se stav 10. kojim se propisuje da se podaci iz st. 4. i 5. prikupljaju iz evidencija koje osnovna škola vodi u skladu sa Zakonom i ovim zakonom. Srednja škola prikuplja rezultate prijemnog ispita u skladu sa podzakonskim aktom kojim se uređuje postupak upisa u srednju školu.

Dosadašnji st. 5-8. postaju st. 6-9.

Članom 2. Predloga zakona posle člana 36a dodaje se član 36b kojim je propisano da se obrada podataka iz člana 36. st. 4. i 5. vrši u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje, odnosno za svrhu sprovođenja završnog ispita na kraju osnovnog obrazovanja i vaspitanja i postupka upisa učenika u srednju školu i unosa potrebnih podataka u odgovarajuće registre u okviru Jedinstvenog informacionog sistema prosvete, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti. Obrada podataka vrši se elektronski, u okviru baze podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Ministarstvo. Bliže uslove i način održavanja i administriranja baze podataka iz stava 2. ovog člana, zatim obrade, unosa i ažuriranja podataka koji se u bazu podataka unose, propisuje ministar. Prilikom obrade podataka rukovalac je u obavezi da poštuje pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti. Podaci koji su predmet obrade čuvaju se pet godina.

Članom 3. Predloga zakona izvršena je izmena člana 39. stav 3. Zakona. Omogućavanje nastave stranog jezika u školi u kojoj je učenik upisan tokom školske godine utiče na veći kvalitet učeničkih postignuća. Ukoliko nema redovne nastave u toku školske godine, učenici na kraju godine polažu razredni ispit, čime im se povećavaju njihove obaveze. Formiranjem grupa za izučavanje stranog jezika iz dva ili više različitih razreda koja ima najmanje 15 učenika, odnosno kombinovane grupe na nivou dva ili više različitih razreda koja ima najmanje 12 učenika u odeljenjima za učenike sa posebnim sposobnostima za filološke nauke, uz saglasnost ministra omogućava se redovna nastava. Ovaj problem formiranja odeljenja za izučavanje stranih jezika je naročito prisutan u gimnazijama u kojima pored opštih tipova i smerova postoji i odeljenje za učenike sa posebnim sposobnostima za filološke nauke. Planovi ovih odeljenja su različiti i ne mogu se formirati grupe iz tih odeljenja.

Članom 4. Predloga zakona izvršena je dopuna člana 70. tako što su dodati st. 9-11. Zakona. U postupku polaganja ispita kojim se završava određeni nivo, odnosno vrsta obrazovanja (opšta matura, stručna i umetnička matura, završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja), škola dostavlja Ministarstvu sledeće podatke: lični podaci o učeniku iz čl. 2. i 3. ovog člana, upravni okrug kome pripada škola koju je učenik završio, smer gimnazije, odnosno obrazovni profil koji je učenik završio, maternji jezik, jezik na kome je završio srednje obrazovanje i vaspitanje, individualni obrazovni plan, ocene učenika za svaki završen razred (prosek ocena, pojedinačne ocene i broj bodova za svaki završeni razred), broj bodova na ispitu (zbirno i pojedinačno po ispitu), ukupan broj bodova iz srednjeg obrazovanja i vaspitanja, da li je učenik dobitnik Vukove nagrade, osvojene nagrade na takmičenjima (zbirno i pojedinačno po svakom takmičenju). Podatke iz stava 9. ovog člana škola dostavlja Ministarstvu počev od školske godine od koje će se u školi polagati završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, stručna, umetnička i opšta matura. Podaci iz stava 9. prikupljaju se iz evidencija koje srednja škola vodi u skladu sa Zakonom i ovim zakonom.

Članom 5. Predloga zakona posle člana 70. dodaje se član 70a kojim je propisano da se obrada podataka iz člana 70. stav 9. vrši u cilju ostvarivanja prava na obrazovanje i vaspitanje, odnosno za svrhu sprovođenja državne mature i postupka upisa učenika u visokoškolske ustanove i unosa potrebnih podataka u odgovarajuće registre u okviru Jedinistvenog informacionog sistema prosvete, uz obezbeđivanje zaštite podataka o ličnosti. Obrada podataka vrši se elektronski, u okviru baze podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Ministarstvo. Bliže uslove i način održavanja i administriranja baze podataka iz stava 2. ovog člana, zatim obrade, unosa i ažuriranja podataka koji se u bazu podataka unose, propisuje ministar. Prilikom obrade podataka rukovalac je u obavezi da poštuje pravila o srazmernosti obrade u odnosu na cilj koji se namerava ostvariti. Podaci koji su predmet obrade čuvaju se pet godina.

Članom 6. Predloga zakona briše se član 8. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 6/20).

Članom 7. Predloga zakona propisani su rokovi koji se odnose na polaganje završnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju - 2021/2022, morskog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju - 2022/2023, završnog ispita srednjeg stručnoga obrazovanja i vaspitanja - 2022/2023. i stručne, umetničke i opšte mature sa -2023/2024. godinu.

Članom 8. Predloga zakona propisano je da će se podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona i da će se do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primenjivati propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Članom 9. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 36.

Upis učenika u prvi razred škole čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, vrši se na osnovu konkursa.

Ministarstvo raspisuje zajednički konkurs za sve škole iz stava 1. ovog člana do 1. maja.

Konkurs sadrži i obaveštenje o jeziku na kojem se ostvaruje obrazovno-vaspitni rad, kao i informacije o prilagođenim uslovima za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju.

U postupku upisa učenika u školu, osnovne škole dostavljaju Ministarstvu sledeće podatke: ime i prezime učenika, ime jednog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, NACIONALNU PRIPADNOST (IZJAŠNJAVANJE O NACIONALNOJ PRIPADNOSTI NIJE OBAVEZNO), INDIVIDUALNI OBRAZOVNI PLAN, osnovna škola u kojoj je učenik završio osmi razred i upravni okrug kome ta škola pripada, ocene učenika iz šestog, sedmog i osmog razreda (prosek ocena, pojedinačne ocene i broj bodova za svaki od navedenih razreda), osvojene nagrade na takmičenjima (zbirno i pojedinačno po svakom takmičenju), broj bodova na završnom ispitu (zbirno i pojedinačno po ispitu), ukupan broj osvojenih bodova tokom školovanja, podatak da li je učenik dobitnik Vukove diplome, iskazane želje učenika (za prvi i, eventualno, drugi krug) - ukupan broj, spisak i redosled želja, upisani profil (upisan u prvom i drugom krugu, redni broj želje, šifra i naziv profila).

U POSTUPKU UPISA UČENIKA U ŠKOLE ZA KOJE JE PROPISANO POLAGANJE PRIJEMNOG ISPITA KOJIM SE PROVERAVAJU IZUZETNE SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI, SREDNJE ŠKOLE U KOJIMA SE POLAŽU PRIJEMNI ISPITI DOSTAVLJAJU MINISTARSTVU SLEDEĆE PODATKE: IME I PREZIME UČENIKA, IME JEDNOG RODITELJA ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA UČENIKA, OSNOVNA ŠKOLA U KOJOJ JE UČENIK ZAVRŠIO OSMI RAZRED, ODNOSNO OSNOVNA ŠKOLA KOJU POHAĐA UČENIK KOJI NIJE ZAVRŠIO OSNOVNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE AKO UPISUJE SREDNJU MUZIČKU ILI SREDNJU BALETSKU ŠKOLU I UPRAVNI OKRUG KOME TA ŠKOLA PRIPADA, VRSTA PRIJEMNOG ISPITA KOJI JE UČENIK POLOŽIO, BROJ BODOVA NA PRIJEMNOM ISPITU (ZBIRNO I POJEDINAČNO, UKOLIKO SE PRIJEMNI ISPIT SASTOJI IZ VIŠE DELOVA), JEZIK NA KOME JE KANDIDAT POLOŽIO PRIJEMNI ISPIT (JEZIK NA KOME JE ZAVRŠIO OSNOVNO OBRAZOVANJE I VASPITANJE ILI DRUGI JEZIK).

~~Učenici mogu izvršiti uvid u centralnu bazu podataka putem zvaničnog sajta Ministarstva, unosom svoje identifikacione šifre.~~

UČENICI MOGU DA IZVRŠE UVID U BAZU IZ ČLANA 36B STAV 2. PUTEM PORTALA POSVEĆENOG UPISU U SREDNJU ŠKOLU, ČIJI SADRŽAJ AŽURIRA MINISTARSTVO, UNOSOM SVOJE IDENTIFIKACIONE ŠIFRE.

Uvid u podatke za učenike pojedine škole može se izvršiti samo u toj školi, u posebnoj prostoriji u koju je pristup dozvoljen samo učenicima, njihovim roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima i licima ovlašćenim za sprovođenje i organizaciju ispita.

Škola u toku godine vrši upis kandidata radi sticanja specijalističkog, odnosno majstorskog obrazovanja, stručne osposobljenosti, prekvalifikacije, dokvalifikacije i obuke, uz saglasnost Ministarstva, a u školi u kojoj se nastava izvodi na jeziku

nacionalne manjine prethodno se pribavlja mišljenje nacionalnog saveta nacionalne manjine. Ukoliko nacionalni savet nacionalne manjine ne dostavi mišljenje u roku od 15 dana od prijema zahteva, smatra se da je mišljenje dato.

Konkurs za smeštaj učenika u školu sa domom, odnosno u dom učenika, raspisuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje učenički standard.

PODACI IZ ST. 4. I 5. PRIKUPLJAJU SE IZ EVIDENCIJA KOJE OSNOVNA ŠKOLA VODI U SKLADU SA ZAKONOM I OVIM ZAKONOM. SREDNJA ŠKOLA PRIKUPLJA REZULTATE PRIJEMNOG ISPITA U SKLADU SA PODZAKONSKIM AKTOM KOJIM SE UREĐUJE POSTUPAK UPISA U SREDNJU ŠKOLU.

Član 36b

OBRADA PODATAKA IZ ČLANA 36. STAV 4. VRŠI SE U CILJU OSTVARIVANJA PRAVA NA OBRAZOVANJE I VASPITANJE, ODNOSNO ZA SVRHU SPROVOĐENJA ZAVRŠNOG ISPITA NA KRAJU OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA I POSTUPKA UPISA UČENIKA U SREDNJU ŠKOLU I UNOSA POTREBNIH PODATAKA U ODGOVARAJUĆE REGISTRE U OKVIRU JEDINSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA PROSVETE, UZ OBEZBEĐIVANJE ZAŠTITE PODATAKA O LIČNOSTI.

OBRADA PODATAKA VRŠI SE ELEKTRONSKI, U OKVIRU BAZE PODATAKA KOJU USPOSTAVLJA I KOJOM UPRAVLJA MINISTARSTVO.

BLIŽE USLOVE I NAČIN ODRŽAVANJA I ADMINISTRIRANJA BAZE PODATAKA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, ZATIM OBRADU, UNOSA I AŽURIRANJA PODATAKA KOJI SE U BAZU PODATAKA UNOSE, PROPISUJE MINISTAR.

PRILIKOM OBRADU PODATAKA RUKOVALAC JE U OBAVEZI DA POŠTUJE PRAVILA O SRAZMERNOSTI OBRADU U ODNOSU NA CILJ KOJI SE NAMERAVA OSTVARITI.

PODACI KOJI SU PREDMET OBRADU ČUVAJU SE PET GODINA.

Izbor stranog jezika

Član 39

Učenik u školi nastavlja sa izučavanjem stranih jezika koje je učio u osnovnom obrazovanju i vaspitanju, ukoliko su planom i programom nastave i učenja predviđena dva strana jezika, ili bira jedan od njih ukoliko je predviđen jedan strani jezik, osim ako je planom i programom nastave i učenja predviđeno obavezno učenje određenog stranog jezika.

Ako škola ne može da organizuje nastavu tih jezika zbog nedovoljnog broja prijavljenih učenika (manje od 15 na nivou razreda), u školi se organizuje nastava stranog jezika za koji postoje uslovi.

~~Izuzetno, ako škola ne može da organizuje nastavu stranog jezika zbog nedovoljnog broja učenika, škola može da organizuje kombinovanu grupu na nivou dva uzastopna razreda koja ima najmanje 15 učenika, uz saglasnost ministra.~~

IZUZETNO OD STAVA 2. OVOG ČLANA, AKO ŠKOLA NE MOŽE DA ORGANIZUJE NASTAVU STRANOG JEZIKA ZBOG NEDOVOLJNOG BROJA UČENIKA, ŠKOLA MOŽE DA ORGANIZUJE KOMBINOVANU GRUPU NA NIVOU DVA ILI VIŠE RAZLIČITIH RAZREDA KOJA IMA NAJMANJE 15 UČENIKA, ODNOSNO KOMBINOVANU GRUPU NA NIVOU DVA ILI VIŠE RAZLIČITIH RAZREDA KOJA IMA NAJMANJE 12 UČENIKA U ODELJENJIMA ZA UČENIKE SA POSEBNIM SPOSOBNOSTIMA ZA FILOLOŠKE NAUKE, UZ SAGLASNOST MINISTRA.

Član 70.

Evidenciju o učeniku čine podaci o njegovom identitetu (lični podaci), obrazovnom, socijalnom i zdravstvenom statusu, kao i podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci.

Lični podaci o učeniku su: ime i prezime učenika, jedinstveni matični broj građana, pol, datum rođenja, mesto, opština i država rođenja, adresa, mesto, opština i država stanovanja, kontakt telefon, matični broj učenika, nacionalna pripadnost, državljanstvo.

Izjašnjenje o nacionalnoj pripadnosti nije obavezno.

Lični podaci o roditelju, drugom zakonskom zastupniku i hranitelju učenika su: ime i prezime roditelja, jedinstveni matični broj građana, pol, datum rođenja, mesto, opština i država rođenja, adresa, mesto, opština i država stanovanja, kontakt telefon, odnosno adresa elektronske pošte.

Podaci o obrazovnom statusu učenika su podaci o: svojstvu redovnog, odnosno vanrednog učenika, upisanom području rada, trajanju obrazovanja i vaspitanja, obrazovnom profilu i smeru, prethodno završenom programu obrazovanja i vaspitanja odnosno nivou obrazovanja, jeziku na kojem je završen prethodni nivo obrazovanja i vaspitanja, maternjem jeziku, jeziku na kojem se izvodi obrazovno-vaspitanje, obaveznim predmetima i izbornim programima, organizaciji obrazovno-vaspitanja, individualnom obrazovnom planu, stranim jezicima, fakultativnim predmetima, sekcijama za koje se opredelio, dopunskoj, dodatnoj i pripremnoj nastavi, učešću na takmičenjima, nagradama, izostancima, izrečenim vaspitnim i vaspitno-disciplinskim merama, učešću u radu organa škole i opredeljenju za nastavak obrazovanja.

Podaci o socijalnom statusu učenika i roditelja su: podaci o uslovima stanovanja (stanovanje u stanu, kući, porodičnoj kući, podstanarstvo, stanovanje u domu, da li učenik ima svoju sobu i drugi oblici stanovanja), stanju porodice (broju članova porodičnog domaćinstva, da li su roditelji živi, njihov obrazovni nivo i zaposlenje i primanja socijalne pomoći).

Podatak o zdravstvenom statusu učenika je podatak o tome da li je učenik obuhvaćen primarnom zdravstvenom zaštitom.

Podaci o preporučenoj i pruženoj dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci su podaci koje dostavlja interresorna komisija koja vrši procenu potreba i podaci o njihovoj ostvarenosti.

U POSTUPKU POLAGANJA ISPITA KOJIM SE ZAVRŠAVA ODREĐENI NIVO, ODNOSNO VRSTA OBRAZOVANJA (OPŠTA MATURA, STRUČNA I UMETNIČKA MATURA, ZAVRŠNI ISPIT SREDNJEG STRUČNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA), ŠKOLA DOSTAVLJA MINISTARSTVU SLEDEĆE PODATKE: LIČNI PODACI O UČENIKU IZ ST. 2. I 3. OVOG ČLANA, UPRAVNI OKRUG KOME PRIPADA ŠKOLA KOJU JE UČENIK ZAVRŠIO, SMER GIMNAZIJE, ODNOSNO OBRAZOVNI PROFIL KOJI JE UČENIK ZAVRŠIO, MATERNJI JEZIK, JEZIK NA KOME JE ZAVRŠIO SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE, INDIVIDUALNI OBRAZOVNI PLAN, OCENE UČENIKA ZA SVAKI ZAVRŠEN RAZRED (PROSEK OCENA, POJEDINAČNE OCENE I BROJ BODOVA ZA SVAKI ZAVRŠENI RAZRED), BROJ BODOVA NA ISPITU (ZBIRNO I POJEDINAČNO PO ISPITU), UKUPAN BROJ BODOVA IZ SREDNJEG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, DA LI JE UČENIK DOBITNIK VUKOVE NAGRADE, OSVOJENE NAGRADE NA TAKMIČENJIMA (ZBIRNO I POJEDINAČNO PO SVAKOM TAKMIČENJU).

PODATKE IZ STAVA 9. OVOG ČLANA ŠKOLA DOSTAVLJA MINISTARSTVU POČEV OD ŠKOLSKE GODINE OD KOJE ĆE SE U ŠKOLI POLAGATI ZAVRŠNI ISPIT SREDNJEG STRUČNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, STRUČNA, UMETNIČKA I OPŠTA MATURA.

PODACI IZ STAVA 9. PRIKUPLJAJU SE IZ EVIDENCIJA KOJE SREDNJA ŠKOLA VODI U SKLADU SA ZAKONOM I OVIM ZAKONOM.

ČLAN 70A

OBRADA PODATAKA IZ ČLANA 70. STAV 9. OVOG ZAKONA VRŠI SE U CILJU OSTVARIVANJA PRAVA NA OBRAZOVANJE I VASPITANJE, ODNOSNO ZA SVRHU SPROVOĐENJA DRŽAVNE MATURE I POSTUPKA UPISA UČENIKA U VISOKOŠKOLSKE USTANOVE I UNOSA POTREBNIH PODATAKA U ODGOVARAJUĆE REGISTRE U OKVIRU JEDINSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA PROSVETE, UZ OBEZBEĐIVANJE ZAŠTITE PODATAKA O LIČNOSTI.

OBRADA PODATAKA VRŠI SE ELEKTRONSKI, U OKVIRU BAZE PODATAKA KOJU USPOSTAVLJA I KOJOM UPRAVLJA MINISTARSTVO.

BLIŽE USLOVE I NAČIN ODRŽAVANJA I ADMINISTRIRANJA BAZE PODATAKA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, ZATIM OBRADU, UNOSA I AŽURIRANJA PODATAKA KOJI SE U BAZU PODATAKA UNOSE, PROPISUJE MINISTAR.

PRILIKOM OBRADU PODATAKA RUKOVALAC JE U OBAVEZI DA POŠTUJE PRAVILA O SRAZMERNOSTI OBRADU U ODNOSU NA CILJ KOJI SE NAMERAVA OSTVARITI.

PODACI KOJI SU PREDMET OBRADU ČUVAJU SE PET GODINA.

~~Član 8. (samostalni)~~

~~Zaključno sa školskom 2019/2020. godinom u školi se polaže završni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju, u skladu sa zakonom.~~

~~Zaključno sa školskom 2020/2021. godinom u školi se polaže maturalni ispit za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, u skladu sa zakonom.~~

~~Počev od školske 2020/2021. godine u školi se polaže završni ispit srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa zakonom.~~

~~Počev od školske 2021/2022. godine u školi se polažu stručna, umetnička i opšta matura, u skladu sa zakonom.~~

ČLAN 7.

ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2021/2022. GODINOM U ŠKOLI SE POLAŽE ZAVRŠNI ISPIT ZA UČENIKE KOJI ZAVRŠAVAJU SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE U TROGODIŠNJEM TRAJANJU, U SKLADU SA ZAKONOM.

ZAKLJUČNO SA ŠKOLSKOM 2022/2023. GODINOM U ŠKOLI SE POLAŽE MATURELNI ISPIT ZA UČENIKE KOJI ZAVRŠAVAJU SREDNJE OBRAZOVANJE I VASPITANJE U ČETVOROGODIŠNJEM TRAJANJU, U SKLADU SA ZAKONOM.

POČEV OD ŠKOLSKE 2022/2023. GODINE U ŠKOLI SE POLAŽE ZAVRŠNI ISPIT SREDNJEG STRUČNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA, U SKLADU SA ZAKONOM.

POČEV OD ŠKOLSKE 2023/2024. GODINE U ŠKOLI SE POLAŽU STRUČNA, UMETNIČKA I OPŠTA MATURE, U SKLADU SA ZAKONOM.

ANALIZA EFEKATA

1. KOJI SU PROBLEMI KOJE ZAKON TREBA DA REŠI?

Razlog za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju je potreba da se izvrše odgovarajuće izmene i dopune kako bi se, u pogledu ostvarivanja delatnosti srednjeg obrazovanja i vaspitanja, kao dela jedinstvenog sistema obrazovanja u Republici Srbiji, obezbedilo usaglašavanje odredaba ovog zakona sa odredbama zakona kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja. Izmenama i dopunama zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju teži se unapređivanju primene pojedinih zakonskih rešenja u cilju obezbeđivanja i unapređivanja kvaliteta, dostupnosti, pravednosti i relevantnosti ovog nivoa obrazovanja i vaspitanja.

Sagledavanjem trenutne situacije u kojoj se aktivnosti i ministarstva i projekta sprovede, konstatovano je:

- Dve školske godine (prethodna 2019/20 i ova 2020/21) se ostvaruju u otežanim uslovima usled pandemije COVID-19 virusom. Prateći indikatore kvaliteta nastave i učenja (transfer znanja, formativno ocenjivanje, prilagođavanje i individualizacija, itd) može se konstatovati da iako je sistem pokazao visok nivo prilagođavanja da ipak nije u stanju u kome je bio na početku pandemije. Učenici i nastavnici se prilagođavaju nastavi i učenju u novonastalim okolnostima i efekti ovih promena se kontinuirano prate i donose mere koje za cilj imaju očuvanje kvaliteta i dostupnosti obrazovanja.
- Određeni broj visokoškolskih ustanova još nije usvojio dokumenta kojima se propisuju uslovi za kvalifikaciju kandidata posle maturalnog ispita. Na ovoj aktivnosti se intenzivno radi i ona predstavlja jedan od fokusa kako ministarstva tako i projekta u narednom periodu.
- Obezbeđena su značajna sredstva iz budžeta za 2021. godinu za softver koji je tehnička komponenta državne mature i u narednom periodu će se sprovesti javna nabavka u skladu sa potrebnim tehničkim specifikacijama.
- Ispitni centar Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja je opremljen savremenom štamparijom i uspostavljeno je osam regionalnih skening centara. Potrebno je još realizovati pun kapacitet zaposlenih u Ispitnom centru kako bi se preuzele sve aktivnosti koje trenutno sprovodi projekat.
- Uspostavljen je nastavak kontinuiteta rada Komisije za implementaciju državne mature koja svoju funkciju obavlja u punom kapacitetu.

Sagledavajući aktuelnu situaciju i njen uticaj na obrazovni sistem kao i sve dosadašnje preduzete aktivnosti i postignute rezultate, ministarstvo je zauzelo stav da bi produžetak vremenskog intervala za pripremu implementacije državne mature u svim njenim funkcijama za period u kome se obrazovanje ostvaruje u otežanim uslovima usled pandemije. Takođe je važno navesti da u ovom trenutku ministarstvo nije u mogućnosti da sagleda trenutak kada će se obrazovni proces vratiti u standardni format.

U skladu sa svim navedenim, završni ispit za učenike trogodišnjih srednjih stručnih škola treba da se realizuje školske 2022/23. godine a opšta, umetnička i stručna matura školske 2023/24. godine.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, koji je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, odnosno 24. januara 2020. godine, doprineo je unapređivanju

primene pojedinih zakonskih rešenja u cilju obezbeđivanja i unapređivanja kvaliteta, dostupnosti i pravednosti srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju trebalo da bude usvojen na Vladi i u Skupštini RS najkasnije do aprila ove godine, po redovnoj proceduri.

Ovim izmenama trebalo bi da budu obuhvaćene odredbe koje se odnose na rokove polaganja završnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u trogodišnjem trajanju, maturalnog ispita za učenike koji završavaju srednje obrazovanje i vaspitanje u četvorogodišnjem trajanju, završnog ispita srednjeg stručnog obrazovanja i vaspitanja i stručne, umetničke i opšte mature, (izmene koje se odnose na odredbe člana 8. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik RS”, broj 6/20)).

Uz odredbe o polaganju mature i završnog ispita, određene izmene neophodne su u članovima Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju kojima su propisane evidencije koje vodi srednja škola i podaci koji su deo tih evidencija, kao i odredbe kojima je propisano koje podatke dostavlja osnovna škola prilikom upisa učenika u srednju školu, i koje podatke dostavljaju srednje škole koje sprovode prijemne ispite za proveru izuzetnih sklonosti i sposobnosti. Izmene su potrebne u svrhu usklađivanja Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju sa odredbama ZOSOV-a kojima su propisani registri i podaci koje vode ustanove iz oblasti obrazovanja, a u skladu sa uvođenjem portala Moja srednja škola.

Portal Moja srednja škola primenivaće se počev od prijave za prijemni ispit za školsku 2021/2022. godinu, odnosno od 10. aprila 2021. godine, u skladu sa odredbama koje su već u ZSO i uz odredbe Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koje zajedno obezbeđuju rad portala za ovu školsku godinu.

Portal posvećen upisu u školu čiji sadržaj ažurira Ministarstvo, koji nosi naziv Moja srednja škola, ima za cilj da omogući roditeljima, odnosno drugim zakonskim zastupnicima učenika koji završavaju osnovno obrazovanje i vaspitanje i nastavljaju srednje obrazovanje i vaspitanje, da mogu da obave različite radnje u postupku upisa učenika u srednju školu elektronskim putem. Portal je u završnoj fazi pripreme, a priprema se u saradnji sa Kancelarijom za ITE i elektronsku upravu, planiran je da se koristi za upis učenika u prvi razred srednje škole za školsku 2021/2022. godinu.

U Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju treba uvesti normu koja propisuje i mogućnost realizacije nastave stranih jezika u kombinovanim grupama u kojoj su učenici iz različitih razreda kao i učenici koji stižu obrazovanje na različitim jezicima. Na ovaj način bi se, u izuzetnim slučajevima, stekla zakonska mogućnost da se formira grupa za strani jezik i kada je broj učenika mali. Predložena izmena je u skladu sa metodičkim principima nastave stranih jezika.

U osam gimnazija (Deže Kostolanji Subotica, Druga kragujevačka gimnazija, Svetozar Marković- Jagodina, Valjevska gimnazija, Šabačka gimnazija, Gimnazija u Kruševcu, Stevan Sremac-Niš, Gimnazija u Kraljevu) postoji samo po jedno odeljenje za učenike sa posebnim sposobnostima za filološke nauke. Ova odeljenja broje po 24 učenika i često se dešava da se za drugi strani jezik ne može formirati grupa od 15 učenika odnosno da se za 2 učenika koji uče na primer francuski jezik ne može odobriti redovna nastava. Formiranje grupe učenika iz ovog odeljenja i drugih običnih gimnazijskih nije moguće jer imaju različit nedeljni gond časova kao i program. Ovim zakonskim rešenjem bi se formiralo kombinovano odeljenje i kroz diferencirani pristup bi imali redovnu nastavu a ne razredni ispit. Ovo je problem i u gimnazijama u kojima se realizuje nastava na jezicima manjina koja imaju mali broj učenika pa bi dodatna podela na tri i više grupa za drugi strani jezik onemogućila finansiranje.

Takođe, izvršiće se usklađivanje sa članom 177. stav 1. tačka 2) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18

– dr. zakon, 10/19 i 6/20) kojim su propisani podaci o evidencijama koje se unose u registre.

Podatak o nacionalnoj pripadnosti osnovne škole dostavljaju Ministarstvu u postupku upisa učenika u srednju školu, u slučaju kada pojedine grupe ili lica ostvaruju upis u srednju školu pod povonjnim uslovima radi postizanja pune ravnopravnosti u sticanju obrazovanja, u skladu sa članom 36a Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Podatak o individualnom obrazovnom planu osnovne škole dostavljaju Ministarstvu u postupku upisa učenika u srednju školu, kako bi se omogućio upis u srednju školu i nastavak školovanja tim učenicima u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima. U postupku upisa učenika u škole za koje je propisano polaganje prijemnog ispita kojim se proveravaju izuzetne sklonosti i sposobnosti, srednje škole u kojima se polažu prijemni ispiti dostavljaju Ministarstvu sledeće podatke: ime i prezime učenika, ime jednog roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika, osnovna škola u kojoj je učenik završio osmi razred i upravni okrug kome ta škola pripada, vrsta prijemnog ispita koji je učenik položio, broj bodova na prijemnom ispitu (zbirno i pojedinačno, ukoliko se prijemni ispit sastoji iz više delova), jezik na kome je kandidat položio prijemni ispit (jezik na kome je završio osnovno obrazovanje i vaspitanje ili drugi jezik).

U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, dodavanjem člana 36b, dodavanjem dva stava u članu 70. Zakona, kao i dodavanjem člana 70a izvršiće se usklađivanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

2. KOJI SU ŽELJENI CILJEVI DONOŠENJA ZAKONA?

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o o srednjem obrazovanju i vaspitanju ima za cilj da se obezbedi dostupno i kvalitetno obrazovanje i vaspitanje za sve učenike kroz podršku celovitom razvoju i dobrobiti učenika srednjoškolskog uzrasta razvijanjem opštih međupredmetnih kompetencija i stručnih kompetencija u skladu sa standardom kvalifikacije. Zakon je predvideo i mere za smanjivanje osipanja učenika, bolju povezanost sa svetom rada u procesu planiranja i realizacije stručnog obrazovanja, češće i kvalitetnije ocenjivanje učeničkih postignuća, osnov za uključivanje škola u programe internacionalne mature.

Formiranjem kombinovanih grupa za izučavanje drugog stranog jezika bi oko 50 učenika po razredu bilo u školi a ne gubilo čas i bilo primorano da priprema razredni ispit. Za ovu meru nije moguće odrediti pokazatelj uspeha jer bi se njenom primenom izgubila kontrolna grupa, naime svi učenici bi bili obuhvaćeni redovnom nastavom.

3. DA LI SU RAZMATRANE MOGUĆNOSTI ZA REŠAVANJE PROBLEMA BEZ DONOŠENJA AKTA?

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju uslovljeno je usklađivanjem sa Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti sa čijim rešenjima se usklađuju postojeća rešenja u sada važećem Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Takođe, kada su u pitanju završni ispiti i matura, nije moguće izmeniti rokove bez izmene Zakona.

4. ZAŠTO JE DONOŠENJE AKTA NAJBOLJI NAČIN ZA REŠAVANJE PROBLEMA?

Promene u Zakonu o srednjem obrazovanju i vaspitanju uslovljene su rešenjima u Zakonu o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja i Zakonu o zaštiti

podataka o ličnosti i zbog međusobnog odnosa tih zakona nužno je donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju.

5. NA KOGA ĆE I KAKO NAJVEROVATNIJE UTICATI REŠENJA U ZAKONU?

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju imaće uticaj na učenike, roditelje, zaposlene i ustanove, u smislu pomeranja rokova za završni ispit i maturu i pristupačnosti obrazovanja na različitim jezicima, kao i preciziranja podataka o ličnosti u smislu usklađivanja sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Ministarstvo smatra da se puna implementacija državne mature (opšte, umetničke, stručne i završnog ispita) u predloženim rokovima koji su propisani u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju, može ostvariti u najboljem interesu učenika. Uvođenje nacionalnog ispita na kraju srednjeg obrazovanja je velika promena kojoj prethodi otežano završavanje srednjeg obrazovanja zbog izmenjenih uslova uzrokovanih pandemijom.

U procesu dostavljanja podataka će učestvovati sve srednje škole, ukupno 519, i dostavljati podatke za sve učenike koji su u završnim razredima. Ukupan broj je oko 60.000 učenika završnih razreda (trogodišnji i četvorogodišnji profili).

Većina podataka o kojima će se voditi evidencija biće uneseni kroz Jedinostveni informacioni sistem prosvete (JISP) koji treba da zameni Informacioni sistem „Dositej”. Uvođenje JISP-a se trenutno vrši i škole su već dobile potrebne obuke. Svi podaci koji su bili u „Dositeju” se migriraju u novi sistem, kao i podaci iz Es-dnevnika kod škola koje koriste ovaj sistem. Škole koje ne koriste Es-dnevnik će u većom procentu preći na njega, a one koje to ne urade, moraće podatke da unose pojedinačno u sistem. Škola sada ove podatke vodi u Matičnim knjigama, ali će biti moguće sve prevući iz JISP-a u softver za upis na fakultete. Do sada nije postojao softver za upis na fakultete ali je Akcionim planom za implementaciju Državne mature to predviđeno. MPNTR je za potrebe softvera odvojio 198 milion dinara i trenutno se radi tehnička specifikacija za javnu nabavku.

Sve srednje škole u Republici Srbiji i sada dostavljaju podatke u Informacioni sistem „Dositej”. Za taj posao je sistematizovano radno mesto administrator podataka i već je izvršeno zapošljavanje u prethodnih četiri godine. Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija u okviru projekta AMRES obezbeđuje odgovarajuću internet mrežu i opremu za sve škole. Najveća razlika između podataka koji se sada vode i onih koje se planiraju jeste o rezultatima Državne mature i upisa na fakultete. U određenim stvarima JISP će olakšati vođenje evidencije u školi jer će uvezati nastavne planove i programe i zaposlene, a vodiće se i elektronska evidencija o zaposlenima i isplatama njihovih plata.

Da zaključimo, MPNTR uvodi novi operativni sistema, postoje obuke za škole i zaposlene koji to rade i pored ovih izmena Zakona o srednjem, ovaj proces će se sprovesti i podaci će se voditi u okviru JISP-a.

6. KAKVE TROŠKOVE ĆE PRIMENA ZAKONA IZAZVATI GRAĐANIMA I PRIVREDI, A NAROČITO MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA?

Za sprovođenje Predloga Zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju nisu potrebna finansijska sredstva.

7. DA LI SU POZITIVNE POSLEDICE DONOŠENJA ZAKONA TAKVE DA OPRAVDAVAJU TROŠKOVE KOJE ĆE ON STVORITI?

Pozitivne posledice donošenja Predloga zakona odnose se na obezbeđivanje dostupnosti i kvaliteta srednjoškolskog obrazovanja i vaspitanja kao i veću relevantnost i pravednost ovog nivoa obrazovanja.

S obzirom na to da nema dodatnih troškova koje stvara primena navedenih zakonskih rešenja, ne može se ni govoriti o njihovoj opravdanosti, ali se može konstatovati da će se sistem učiniti kvalitetnijim i efikasnijim.

8. DA LI SE ZAKONOM PODRŽAVA STVARANJE NOVIH PRIVREDNIH SUBJEKATA I TRŽIŠNA KONKURENCIJA?

Predlogom zakona ne podržava se stvaranje novih privrednih subjekata.

9. DA LI SU SVE ZAINTERESOVANE STRANE IMALE PRILIKU DA SE IZJASNE O ZAKONU?

U postupku izrade Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju nije pribavljeno formalno izjašnjenje, ali su u izradi navedenog nacrta konsultovane sve zainteresovane strane.

10. SPISAK PODZAKONSKIH AKATA KOJIMA ĆE SE ZAKON IZVRŠAVATI

1. Pravilnik o bližim uslovima u vezi održavanja i administriranja baze podataka čija se obrada vrši elektronski u okviru baze podataka koju uspostavlja i kojom upravlja Ministarstvo.

Nadležnost: ministar prosvete i nauke

Rok: dve godine dana od dana stupanja na snagu zakona - član 6. Predloga zakona.

Pravni osnov: član 2. stav 3. i član 5. stav 3. Predloga Zakona.

11. KOJE ĆE SE MERE TOKOM PRIMENE ZAKONA PREDUZETI DA BI SE POSTIGLO ONO ŠTO SE ZAKONOM PREDVIĐA?

Uspostavljanje mehanizma na nacionalnom nivou za koordinisano sprovođenje politika i mera koje se direktno ili indirektno tiču izmena i dopuna Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju. Pružanje podrške institucijama sistema u organizaciji i daljoj operacionalizaciji državne mature sa ciljem uspešne implementacije u praktičnim okvirima.

S obzirom na činjenicu da izmene Zakona predviđaju da završni ispit za učenike trogodišnjih srednjih stručnih škola treba da se realizuje počev od školske 2022/23. godine a opšta, umetnička i stručna matura počev od školske 2023/24. godine, operativno razrađivanje aktivnosti o dostavljanju podataka i priprema srednjih škola za navedene poslove može da se planira počev od trenutka donošenja izmena zakona.

U prilogu vam dostavljamo predviđene korake koji su potrebni da bi uvođenje Državne mature bilo uspešno. U celom procesu MPNTR ima pomoć Projekta Državna matura koji se realizuje uz podršku EU iz predpristupnih fondova kroz IPA 15.

IZJAVA
O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa:

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju

Draft Law on Amendments to the Law on Secondary Education and Upbringing

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VIII Politike saradnje, član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

opšti rok

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

postoji

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima, Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov XII Obrazovanje, Stručno osposobljavanje, omladina i sport – potpuno usklađen u delu koji se odnosi na sistem obrazovanja i vaspitanja

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

nema sekundarnih izvora prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađivanje

Propis nije u potpunosti usklađen sa osnovnim principima i preporukama iz *acquis* u delu koji se odnosi na sistem obrazovanja na nivou predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

–

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

–

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

–

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

–

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Da

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju nije preveden ni na jedan od službenih jezika Evropske unije.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne. Navedeni propis nije bio predmet komunikacije sa Evropskom komisijom, odnosno drugim stručnim telima Evropske unije.